

М'ягка Н.М., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Жмур Н. В., к.ю.н.

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З ІНОЗЕМНИМИ ДЕРЖАВАМИ У СФЕРІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОСМІЧНОГО ПРОСТОРУ

На сьогоднішній день космічний простір досліджують дедалі більше країн світу. Україна – це держава де активно проводяться дослідження у даній сфері, все більше підписується договорів про співробітництво. Також за роки незалежної України, проводяться перемовини щодо можливості участі України в європейських космічних проектах.

Неабиякий вклад вносить наша держава в ракето-будівництво та постачання продукції українських підприємств на європейський ринок космічних товарів.

Як з'ясувалося, на даний момент Україна активно співпрацює із США та деякими країнами ЄС за проектами створення ракет-носіїв (призначені для доставки на Земну орбіту невеликих по масі космічних апаратів, вантажів на Міжнародну космічну станцію).

Спільно з США була створена ракета-носій «Антарес», з ЄС – «Вега». При цьому «Антарес» вже здійснила 7 успішних польотів, а «Вега» – 11. Перша ступінь «Антареса» була створена в Україні, в Дніпрі. На четвертій сходинці «Веги» стоять розроблені в Україні двигуни.

Україна є повноправним суб'єктом міжнародного космічного права, приєднавшись до основоположних актів у сфері дослідження та використання космічного простору, прийнятих в рамках ООН.

Співробітництво України з іноземними державами у сфері дослідження та використання космічного простору в мирних цілях базується на основоположних міжнародних договорах у цій сфері, міжнародних зобов'язаннях України у сфері космічної діяльності та діючому законодавстві України, що регулює космічну діяльність [3].

Україна є членом міжнародних організацій, які координують космічну діяльність, у тому числі: Комітету ООН із мирного використання космосу (COPUOS), Всесвітнього комітету із космічних досліджень (COSPAR), Міжагентського комітету з космічного сміття (IADS), Всесвітньої організації з супутникових досліджень Землі (CEOS), Міжнародної астронавтичної федерації (IAF).

Підписано двосторонні міжнародні договори щодо співробітництва з космічними агентствами і відомствами Російської Федерації, Казахстану, США, Бразилії, Аргентини, Індії, Китаю, Ізраїлю, Туреччини, та країн Європейського Союзу.

Українськими підприємствами космічної галузі встановлено партнерські стосунки з провідними світовими аерокосмічними компаніями: «Сі Лонч», «Боїнг», «Локхід Марті», EADS, «Даза», «ФіатАвіа», РКК «Енергія». Укладено багатосторонні угоди та угоди про співробітництво з міжнародними організаціями та телекомунікаційними компаніями «Панамсат», «Інтелсат», «Інтерспутник», «Євталсат», «Інмарсат», «Євметсат».

Також слід відмітити, що забезпечені сприятливі міжнародно-правові умови для виходу підприємств та установ космічної галузі на світовий ринок. Поширюється участь українських підприємств у міжнародних комерційних космічних проектах. Найзначнішими з них є «Морський старт», «Наземний старт», «Дніпро», «Циклон-4» [2].

Доцільним було б зазначити, що на орбіті нашої планети представлено всього два супутника від України, які носять чисто освітні інтереси студентів столичного «КПІ». У нашої країни все ще немає можливості незалежного виходу в космос. А першим і поки що єдиним космонавтом незалежної України був Леонід Каденюк, який пішов з життя 31 січня 2018 року.

За 27 років незалежності України наші фахівці за замовленням 24 країн світу здійснили пуски 150 ракет-носіїв (переважно вітчизняного виробництва) і запустили 375 космічних апаратів. Тобто нашими послугами скористалися 24 країни для запуску своїх супутників. При цьому наші ракети-носії стартували з шести космодромів світу [1].

Література

1. Актуальні проблеми міжнародного та національного космічного права: Постанова Президії Національної академії наук України від 27 червня 2007 р. № 189 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uazakon.com/documents/date_b2/pg_gxcfxi.htm

2. Беглий В. О. Космічне право: навч.-метод. посіб. / В. О. Беглий. – К.: НАУ, 2009. – 102 с.

3. Діяльність ООН в області космічного та стійкого розвитку і всесвітній космічний тиждень / Матвеєва Е. Б., Конорев А. А., Дрогайкев В. М., Семененко Е. Г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.icr.su/node/1119>.